

KODEKS ETYCZNY POLSKIEGO TOWARZYSTWA TERAPII ZABAWĄ

Kodeks Etyczny stanowi zbiór zasad szczegółowych związanych ze specyfiką założeń Terapii Zabawą.

PREAMBUŁA

Terapeuci pracujący metodą Terapii Zabawą, powinni czuć się zobowiązani do przestrzegania i utrzymywania określonej postawy etycznej. Metoda psychoterapeutyczna o której mowa, powinna być stosowana przez specjalistów z rozległą wiedzą z zakresu psychoterapii, popartą szkoleniami a pracę powinni poddawać regularnej superwizji. Ogólne zasady etyczne określają nie tylko kodeksy etyczne deontologiczne, które obowiązują wszystkich pracowników służby zdrowia, ale zwłaszcza Kodeks Lekarski i Kodeks Psychologa.

Terapia Zabawą jest formą kierowanej terapii, wykorzystującej określone metody i narzędzia terapeutyczne. Jest leczeniem zorientowanym na zasoby dziecka i rozwój „Ja”. Przestrzeń chroniona przez terapeutę daje możliwość do dialogu pomiędzy świadomymi i nieświadomymi częściami u dziecka. Dziecko jest zachęcane i rozpoczyna „zdrową zabawę”, która stanowi jednocześnie terapię.

Członkowie Polskiego Towarzystwa Terapii Zabawą, bezwarunkowo dbają o dobro, akceptację i szacunek wobec dziecka. Budują bezpieczną relację z nim, umożliwiając mu rozwój na obszarach intra- i interpersonalnych, stwarzając zarówno przestrzeń do uczenia się szacunku do siebie i wyrażania swoich uczuć. Terapeuta szanuje autonomię dziecka, wymaga się od niego uważności oraz wrażliwości na pojawiające się problemy etyczne wynikające z procesu terapeutycznego.

Kodeks Etyczny obowiązuje psychoterapeutów pracujących z dziećmi zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Terapii Zabawą (w tym Certyfikowanych Terapeutów Zabawą i Terapeutów Zabawą w Szkoleniu oraz innych Członków pracujących psychoterapeutycznie z dziećmi), a przypadki naruszenia zasad etycznych są rozpatrywane przez Komisję Etyki. Dla czytelności kodeksu wszystkie te kategorie Członków będą umownie dalej nazywane terapeutą.

ZASADY

1. Kompetencje zawodowe terapeuty

- 1.1 Terapeuta jest zobowiązany do zachowania wysokich standardów pracy z dzieckiem i przestrzegania kompetencji zawodowych.
- 1.2 Terapeuta może prowadzić terapię tylko w zakresie, w którym posiada kompetencje uzyskane na drodze szkoleń, kursów i doświadczenia klinicznego. Nieetyczne jest umieszczanie w reklamach itp. informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, w tym obietnic czy gwarancji powodzenia terapii oraz kwalifikacji i tytułów niezgodnych ze stanem faktycznym.
- 1.3 Niedopuszczalne uznaje się stosowanie technik lub procedur o charakterze niekonwencjonalnym i eksperymentalnym, które mogą naruszać ogólne dobro dziecka.
- 1.4 Terapeuta jest zobowiązany do podnoszenia swoich kwalifikacji, uczestnicząc w dostępnych szkoleniach i spotkaniach naukowych, zwłaszcza rekomendowanych przez Polskie Towarzystwo Terapii Zabawą oraz stosować się do wytyczonych przez PTTZ kryteriów szkoleniowych.
- 1.5 Terapeuta powinien na bieżąco zapoznawać się z raportami z badań nad Terapią Zabawą. Terapia Zabawą jest Terapią Opartą na Dowodach (Evidence Based Therapy). Terapeuta Zabawą powinien uczestniczyć w badaniach naukowych stosownie do posiadanych umiejętności i wiedzy.
- 1.6 Terapeuta jest zobowiązany do poddawania swojej pracy regularnej superwizji.

2. Odpowiedzialność

- 2.1 Terapeuta powinien być świadomy wpływu metod Terapii Zabawą na funkcjonowanie dziecka.
- 2.2 Terapeuta powinien unikać sytuacji oraz relacji, które mogą wpływać na bezstronność i prowadzić do konfliktu interesów.
- 2.3 Członkowie Polskiego Towarzystwa Terapii Zabawą w pracy terapeutycznej nie mogą wyrażać ocen moralnych czy kierować się ideologią polityczną. W obowiązku uznaje się bezstronność, zwłaszcza dotyczy to postawy wobec przekonań religijnych, odmienności narodowej, różnic wynikających z wieku, płci, orientacji seksualnej i innych.
- 2.4 Terapeuta nie ma prawa narzucać własnego systemu wartości, oceniać czy krytykować. W sytuacji braku możliwości pogodzenia znaczących różnic osobowości i wartości, terapeuta powinien rozwiązać współpracę z opiekunem prawnym dziecka i skierować go do innego terapeuty.
- 2.5 Terapeuta jest zobowiązany do wyjaśnienia opiekunowi prawnemu dziecka, kwestii znaczących w ich współpracy, charakteru spotkań, przewidywanej ilości

sesji oraz ustaleniu konsultacji omawiających pracę z dzieckiem. Terapia Zabawą wymaga zaangażowania rodzica w proces terapeutyczny o ile to możliwe.

- 2.6 Terapeuta ma obowiązek poinformować dziecko o przebiegu cyklu spotkań w ramach terapii zabawą oraz wyjaśnić zasady poufności obowiązujące w trakcie procesu psychoterapeutycznego.
- 2.7 Terapeuta nie może dopuszczać się ani sprzyjać czynom zabronionym wobec dziecka. W sytuacji podejrzeń dotyczących nadużyć (psychicznych, fizycznych czy seksualnych), jest zobligowany do poinformowania o tym odpowiednich instytucji.

3. Standardy moralne i prawne

- 3.1 Terapeuta jest zobowiązany do przestrzegania zasad wynikających z Deklaracji Praw Człowieka oraz Deklaracji Praw Dziecka oraz z aktualnie obowiązujących reguł prawnych dotyczących postępowania wobec dzieci.
- 3.2 Etyczne standardy jakimi kieruje się terapeuta w życiu prywatnym mogą mieć wpływ na jego aktywność zawodową, a to powinien poddawać refleksji.
- 3.3 Terapeuta powinien być wrażliwy na normy społeczne i reagować w przypadku odbiegania od ogólnych zasad etycznych przez innych terapeutów.
- 3.4 Terapeuta nie może uczestniczyć w działaniach prowadzących do zachowań dyskryminujących ze względu na wiek, płeć, niepełnosprawność, pochodzenie, orientację seksualną itp.
- 3.5 Prowadzenie Terapii Zabawą dzieci osób spokrewnionych lub powiązanych np. zawodowo, jest niewskazane i należy taką decyzję poddać refleksji.

4. Tajemnica leczenia

- 4.1 Terapeuta jest zobligowany do zachowania tajemnicy spotkań terapeutycznych z dzieckiem, wyłączając jego opiekuna prawnego.
- 4.2 Niedozwolone uznaje się udzielanie jakichkolwiek informacji dotyczących faktu uczestnictwa w terapii, przebiegu procesu terapeutycznego dziecka osobom postronnym, bez wcześniejszej zgody opiekuna prawnego. Wyłączając sytuację w punkcie 4.4..
- 4.3 Wykorzystanie dokumentacji (nagrania wideo i audio), wymaga uprzedniej pisemnej zgody opiekuna prawnego dziecka, które uczestniczy w Terapii Zabawą.
- 4.4 Tajemnica przebiegu Terapii Zabawą może zostać ujawniona w przypadku ochrony dobra wyższego (zagrożenia zdrowia i życia dziecka a także osób z nim powiązanych) odpowiednim instytucjom.
- 4.5 Omawianie spotkań terapeutycznych z opiekunem prawnym z reguły nie powinna odbywać się w obecności samego dziecka. Terapeuta rozważa w jakiej mierze zostaną ujawnione informacje opiekunowi prawnemu, zważając na osobiste sprawy dziecka.

5. Prawa Terapeuty

- 5.1 Terapeuta ma prawo odmówić Terapii Zabawą, jeśli uzna, że nie jest w stanie przeprowadzić rzetelnych sesji.
- 5.2 Terapeuta ma prawo do obrony przed zarzutami, wykorzystując obowiązujące procedury prawne i regulaminowe.

6. Relacje zawodowe

- 6.1 Terapeuta powinien w swojej pracy i relacjach profesjonalnych kierować się zasadami etyki i lojalności zawodowej.
- 6.2 Niewskazane jest łączenie ról w ramach, terapii, superwizji, edukacji i sprawowaniu funkcji formalnych w PTTZ. Każdy możliwy przypadek łączenia ról należy rozważyć, jeśli nie ma innych możliwości, a wykluczyć jeśli alternatywy są dostępne. Osoba funkcyjna dąży do unikania decydowania o sprawach bezpośrednio związanych z nią samą. W przypadku zbyt małej liczby osób funkcyjnych w danej komisji lub Zarządzie - o ile to możliwe - należy dokooptować inną osobę na miejsce tej, o której bezpośrednio dane ciało rozstrzyga lub decyduje.
- 6.3 Nieetycznym jest udzielanie niepotwierdzonych informacji o innych Terapeutach Zabawą oraz członkach PTTZ, godzących w ich kwalifikacje do prowadzenia procesów terapeutycznych lub prowadzenia szkoleń w zakresie terapii.
- 6.4 W sytuacji uzyskania informacji o nieetycznym postępowaniu członka PTTZ, należy w pierwszej kolejności podjąć próbę omówienia i wpłynięcia na zmianę tego postępowania w bezpośrednim kontakcie. Jeśli podjęcie takiej próby jest niemożliwe lub nie wpłynęło na zmianę postępowania celowe jest powiadomienie Komisji Etyki. W przypadku podjęcia takiego działania jako nadrzędne należy traktować dobro pacjenta.
- 6.5 Składając formalne zażalenie do Komisji Etyki należy przyjąć do wiadomości, że Komisja Etyki podejmie sprawę w oparciu o dowody zaistnienia złych intencji lub uszczerbku w reputacji zawodowej osoby będącej podmiotem ewentualnego postępowania KE.

7. Edukacja

- 7.1 Oczekuje się, że superwizorzy lub trenerzy Terapii Zabawą będą edukować studentów i podopiecznych w zakresie wymagań etycznych i standardów praktyki związanych z ich dyscypliną oraz wspierać zrozumienie w jaki sposób takie standardy etyki i praktyki mają wyjątkowe zastosowanie w praktyce terapii przez zabawę.
- 7.2 Kandydaci w szkoleniu zobowiązują się przestrzegać niniejszy kodeks oraz dołączyć do PTTZ wraz z przystąpieniem do szkolenia certyfikacyjnego na Terapeutę Zabawą.
- 7.3 Osoby szkolące mają obowiązek przestrzegać standardów etycznych podczas organizowania i realizowania szkoleń dla kandydatów na Terapeutę Zabawą.